Dosarul nr. 5r-4181/2023
4-23089025-12-5r-05072023

D E C I Z I E
În numele Legii

16.05.2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani),
În componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Igor Barbacaru
Grefier Versavia Șumilin

examinând în ședință publică, recursul depus de Procurorul în Procuratura r. Cahul, Dumitru Boghean, împotriva Deciziei asupra cauzei contravenționale Seria/Nr. D01 489654 din 17.03.2023, întocmită în privința lui Ion Coițan, în baza art. 236 alin.(1) Cod Contravențional, instanța de judecată,

C O N S T A T Ă :

La 17.03.2023, agentul constatator din cadrul din cadrul DP „Sud" a INSP, Anatoli Dermenji, a emis decizia asupra cauzei contravenționale Seria/Nr. D01 489654, prin care Ion Coițan, în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, a fost sancționat cu amendă de 9 u.c., echivalentul a 450 lei și 3 puncte de penalizare, pentru faptul că 13.11.2022, la ora 11:31 min, în loc. Balabanu, r.Taraclia, conducea mijlocul de transport de model „*****" cu n/î*****, unde a depășit limita de viteză în localitate cu 13 km/h, avînd în total viteza de 63 km/h.

La data de 21.06.2023, Procurorul în Procuratura r. Cahul, Dumitru Boghean a depus contestație, prin care a solicitat : anularea Deciziei asupra cauzei contravenționale nr. D01 489654 din 17.03.2023, întocmită în mun. Cahul, de către agentul constatator al INSP al IGP, Dermenji Anatoli, în privința cet. Coițan Ion, în baza art. 236 (1) Cod Contravențional, și restituirea amenzii achitate de contravenient. (f.d.7-8)

În ședință de judecată, atît contestatarul Procurorul în Procuratura r. Cahul, Dumitru Boghean, persoana în privința căreia a fost emisă decizia asupra cauzei contravenționale Ion Coițan, cît și agentul constatator din cadrul DP "Sud" a INSP, Anatoli Dermenji, nu s-au prezentat, fapt pentru care, în baza art. 455 alin. (2), (3) din Codul Contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Examinând materialele dosarului contravenţional raportat la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată consideră că, recursul urmează a fi admis, iar procesul contravenţional să fie încetat, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 2 din Codul contravenţional, scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenţii, iar după prevederile art. 5 alin. (1) din Codul contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

Conform dispoziţiei art. 7 din Codul contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit prevederilor art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În speță, prin Decizia asupra cauzei contravenționale Seria/Nr. D01 489654 din 17.03.2023, emisă de către agentul constatator din cadrul DP "Sud" a INSP, Anatoli Dermenji în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, Ion Coițan a fost sancționat cu amendă amendă de 9 u.c., echivalentul a 450 lei și 3 puncte de penalizare.

Totodată, la 31.05.2023 Inspectoratul General al Poliției a dresat Procuraturii raionului Cahul sesizare, în ordinea art. 396 alin.3[1] Cod contravențional, prin care s-a menționat următoarele : *„În cadrul Inspectoratului*

General al Poliţiei a fost dispusă şi efectuată ancheta de serviciu înregistrată cu nr. 14/3838 din 20.04.2023, iniţiată potrivit prevederilor pct.50 subpct.5) din Statutului disciplinar al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017, în temeiul raportului de autosesizare referitor la pretinsele încălcări admise de către angajaţii din cadrul Direcţiei patrulare Sud a Inspectoratului naţional de securitate publică, în procesul constatării unora dintre contravenţiile din domeniul circulaţiei rutiere relevate cu utilizarea mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic, destinate pentru măsurarea vitezei mijloacelor de transport.

În rezultatul anchetei de serviciu s-a stabilit că potrivit Raportului întocmit de către Inspectoratul de management operaţional al MAI privind rezultatele controlului tematic al activităţii de constatare a contravenţiilor cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic, realizată de către Direcţia patrulare Sud, a devenit cunoscut faptul că funcţionarii publici cu statut special din cadrul subdiviziunii indicate, fiind implicaţi în serviciu şi activând cu dispozitivul tehnic de model „TruCam" destinat pentru măsurarea vitezei mijloacelor de transport, au fixat încălcări admise în traficul rutier care conţin în sine elementele componenţei de contravenţie prevăzute de art.236 Cod contravenţional, însă n-au documentat acţiunile conducătorilor auto imediat după comiterea faptelor respective, aceştia fiind traşi la răspundere contravenţională ulterior, peste anumite intervale de timp care variază de la 4 până la 5 luni.

În scopul verificării circumstanţelor expuse în raportul de autosesizare şi constatării situaţiei de fapt în legătură cu subiectul examinat, în procesul desfăşurării prezentei proceduri au fost solicitate declaraţii de la majoritatea subiecţilor implicaţi în procesele de referinţă, care au explicat cauzele şi motivele generării derogărilor stipulate în Raportul Inspectoratului de management operaţionali MAI.

*Astfel, în cazul Deciziei asupra cauzei contravenţionale nr. DOI 489654 din 17.03.2023, întocmită în mun. Cahul privind contravenţia săvârşită de către contravenientul Coiţan Ion Ion la 13.11.2022 în localitatea Balabanu raionul Taraclia cu automobilul de model ***** ***** n/î ***** ce aparţine cet. Mîţă Gheorghe Gheorghe, prin explicaţia oferită de către contravenient acesta a confirmat întocmirea în privinţa sa a actului procesual indicat, inclusiv şi comiterea faptei de depăşire a limitei de viteză la 13.11.2023 în localitatea Balaban raionul Taraclia. În acelaşi sens, comunică precum a rugat personal poliţiştii să-i întocmească procesul verbal mai târziu întrucât avea o urgenţă personal, însă când a revenit ulterior la faţa locului, echipa de patrulare a Poliţiei plecase deja.*

Prin declaraţiile oferite în cadrul prezentei proceduri de către angajatul în funcţia de subofiţer superior de patrulare al Serviciului Cahul-Vulcăneşti-Taraclia al Direcţiei patrulare Sud, agent principal Dermenji Anatolie care a întocmit decizia asupra cauzei contravenţionale de referinţă, ultimul comunică precum că a realizat acţiunea respectivă la solicitarea colegului său în funcţia de ofiţer de patrulare Armanu Pavel, care de fapt a fixat încălcarea indicată însă era ocupat în momentul când se prezentase contravenientul.

În legătură cu situaţia respectivă, se va menţiona că potrivit Sistemului informaţional privind controlului traficului la frontieră, cet. Coiţan Ion Ion figurează ca fiind ieşit de pe teritoriul Republicii Moldova în perioada care corespunde zilei când a fost fixată fapta de depăşire a limitei de viteză la 13.11.2022.

Contextual cazului menţionat, se atestă caracterul incert al situaţiei de referinţă în partea ce vizează Decizia asupra cauzei contravenţionale nr. DOI 489654 din 17.03.2023 întocmită în privinţa contravenientul Coiţan Ion Ion privind contravenţia săvârşită la 13.11.2022, care urmează a fi supusă aprecierii conform competenţei de către procuror potrivit ordinii stabilite în art.396 alin.(3^1) Cod contravenţional or, hotărârea agentului constatator consemnată prin acestea şi sancţiunea aplicată n-au fost contestate în modul stabilit şi respectiv, continuă să rămână în vigoare producând efect şi prezumându-se a fi legale.

În temeiul celor expuse, se solicită intervenţia Procuraturii r. Cahul pentru aprecierea conform competenţei a situaţiei de referinţă în cazul Decizia asupra cauzei contravenţionale nr.D01 482656 din 16.03.2023, potrivit ordinii stabilite în art. 396 alin. 3^1 Cod Contravenţional." (f.d.9-10)

Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în privinţa dreptului la un proces echitabil, între care și prezumţia de nevinovăţie prevăzută de § 2 al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului Contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de § 2 al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Ziliberberg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Anghel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurata în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

Conform art. 381 alin. (4) din Codul Contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată observă că, la caz, Decizia asupra cauzei contravenționale Seria/Nr. D01 489654 din 17.03.2023, întocmită în privința lui Ion Coițan, în baza art. 236 alin.(1) Cod Contravențional a fost emisă cu grave abateri, or atît din conținutul sesizării Procuraturii r. Cahul cît și din extrasul din baza de date ”Acces” rezultă cert că Ion Coițan nu a comis contarvenția imputată de agentul constatator prin Decizia asupra cauzei contravenționale Seria/Nr. D01 489654 din 17.03.2023 și a fost sancționat ilegal în baza art. 236 (1) Cod contravențional, care la data emiterii decizie contestate era ieșit de pe teritoriul Republicii Moldova.

La art. 451^1 alin. (1) din Codul contravențional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile de examinare a faptei contravenționale în baza constatărilor personale ale agentului constatator, și anume, în cazul depistării unei fapte ce constituie contravenție, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție doar dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: a) contravenția poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe; b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, şi recunoaște săvârșirea contravenției; c) examinarea contravenției și aplicarea sancțiunii ţin de competența agentului constatator; d) contravenția nu este pasibilă de sancțiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439^7.

În cazul supus examinării, instanța de judecată constată că, pretinsul făptuitor Ion Coițan nici nu se afla pe teritoriului Republicii Moldova la data emiterii Decizie de sancționare, cu toate acestea, agentul constatator Anatoli Dermenji, a încălcat condiția obligatorie prevăzută în art. 451^1 alin. (1) lit. b) din Codul contravențional, și a emis actul sancționator.

Mai mult ca atât, la data de 11.01.2024 de către Procuratura r. Cahul au fost remise în adresa instanței, copiile următoarelor materiale din cauza penală nr. 2023158005:

-copia ordonanței de dispunere a expertizei judecare grafoscopice a documentelor din 11.10.2023;

-copia raportului de expertiză judiciară (în domeniul grafoscopici) nr. 254 din 09. 11.2023;

*-copia ordonanței de anexare a corpurilor delicte din 10.01.202*4, (f.d.35-48), probe care fortifică ilegalitatea Deciziei asupra cauzei contravenționale Seria/Nr. D01 489654 din 17.03.2023, întocmită în privința lui Ion Coițan, în baza art. 236 alin.(1) Cod Contravențional.

În temeiul art. 461 alin. (1) din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

În temeiul art. 461 alin. (2) Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

În sensul art. 6 alin. (1) al Convenţiei, organul care examinează cauza în fond, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiţiei, nu poate fi întotdeauna înţeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părţilor. Instanţele naţionale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligaţie de a se pronunţa asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă, a se vedea în acest sens cauza (*Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006*).

Ținând cont de cele împrejurările constatate şi elucidate mai sus, având în vedere că decizia asupra cauzei contravenționale Seria/Nr. D01 489654 din 17.03.2023 a fost emisă de către agentul constatator cu grave încălcări ale prevederilor din Codul contravenţional, instanța de judecată găsește de cuviință să adopte soluția prevăzută de art. 451^4 alin. (2), pct. 2), lit. a) din Codul contravențional, prin admiterea recursului declarat, cu anularea deciziei atacate și dispunerea încetării procesului contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), alin. (1^1), art. art. 451^1 – 451^4, art. 465 – 474 din Codul contravenţional, instanța –

D E C I D E:

Recursul depus de către Procurorul în Procuratura r. Cahul, Dumitru Boghean împotriva Deciziei asupra cauzei contravențional

Se anulează Decizia asupra cauzei contravenționale Seria/Nr. D01 489654 din 17.03.202, emisă de către agentul constatator din cadrul din cadrul DP ”Sud” a INSP, Anatoli Dermenji, prin care cet. Ion Coițan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) din Codul contravențional, cu dispunerea încetării procesului contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
Judecător Igor Barbacaru